

Aan de Raad van Ministers Curaçao
t.a.v. de Minister-president,
de heer G.F. Schotte
Fort Amsterdam 17
Alhier

Willemstad, 21 juni 2011

Kenmerk : 11/0585C/JH
Referentie : drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Advies inzake benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen bij CDM Holding N.V.

1. Inleiding

Het Land Curaçao zijnde de rechtsopvolger per 10 oktober 2010 van het Eilandgebied Curaçao dient, ter zake van de voorgeschreven advisering en bijbehorende taken zoals opgenomen in artikel 4 van de Verordening Corporate Governance (A.B. 2009, nr. 92), een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met een bij Eilandsbesluit aangewezen deskundige organisatie. Op grond hiervan is een overeenkomst van opdracht afgesloten tussen het Land Curaçao en SOAB waarbij ons Bureau als adviseur corporate governance zal fungeren ten behoeve van het Land Curaçao dan wel totdat de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (in het vervolg 'SBTNO') is opgericht, operationeel is geworden en is aangewezen als de adviseur corporate governance.

Uitgaande van de Verordening Corporate Governance alsook de bepalingen van de aangegeven overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance in ieder geval het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder dan wel de overheid aangaande het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van (certificaten) van aandelen, het vaststellen of aanpassen van een reserverings- of dividendbeleid voor de overheidsvennootschappen of -stichtingen en het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de overheidsvennootschappen of -stichtingen.

Op basis van het voorgaande heeft u ons Bureau, als tijdelijk adviseur corporate governance, bij omslagen d.d. 26 mei 2011 (kenmerk 2011/046412) voor advies benaderd inzake het voornemen tot benoeming van mevrouw S.A. Jonis-Daantji als nieuw lid van de raad van commissarissen van CDM Holding N.V. ('CDM').

Op grond van de Verordening Corporate Governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming dan wel ontslag van bestuurders aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de procedureregels en profielschets als bedoeld in artikel 8 van de Verordening en de bepalingen uit de Code Corporate Governance van het Land Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen. De Code Corporate Governance is, op basis van artikel 3, lid 1 van de Verordening Corporate Governance, door het voormalig Bestuurscollege op 12 oktober 2009 bij Eilandsbesluit vastgesteld.

Wij hebben in dit kader de aangegeven benoemingsvoorstellen beoordeeld om na te gaan in hoeverre deze voldoen aan de hierboven vermelde regelgeving. Inzake de aard en reikwijdte van deze beoordelingswerkzaamheden verwijzen wij u tevens naar ons brief van 5 april 2011 (kenmerk 11/0305C/JH). In deze brief hebben wij aangegeven dat de toetsing van de voordrachten tot benoeming in de raad van commissarissen / toezicht van de overheidsentiteiten plaatsvindt aan de hand van het ingediende curriculum vitae van de betreffende kandidaten waarbij getoetst wordt of een kandidaat, op basis van de genoten opleidingen alsook opgedane werkervaring, voldoet aan de deskundigheidseisen die in dat specifieke geval worden gesteld. Dit impliceert tevens dat wij in dit kader geen integriteitstoets en/of antecedentenonderzoek uitvoeren. Het is hierbij aan de Raad van Ministers zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens het voornemen tot benoeming van kandidaten voor advies aan de adviseur corporate governance wordt aangeboden.

De resultaten van onze beoordeling zijn in dit schrijven opgenomen.

2. Statutaire vereisten en profielschets voor commissarissen van CDM

Uit artikel 13, lid 1 van de statuten van CDM blijkt dat de algemene vergadering van aandeelhouders de leden van de raad van commissarissen benoemt waarbij deze ook te allen tijde door haar kunnen worden geschorst en ontslagen. Hierbij bestaat de raad van commissarissen uit drie of meer commissarissen doch altijd uit een oneven aantal. Voorts kunnen rechtspersonen ook tot commissaris worden benoemd. Tevens geldt voor commissarissen de leeftijdsgrens van 70 jaar welke grens, bij wijze van uitzondering, door de algemene vergadering van aandeelhouders kan worden verhoogd. Voorts blijkt uit artikel 13, lid 6 dat de commissarissen uit hun midden een president-commissaris alsook een secretaris dienen te benoemen.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient de algemene vergadering van aandeelhouders een profielschets vast te stellen voor de raad van commissarissen van een vennootschap. Deze profielschets dient mede ter waarborging van de kwaliteit van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen. In deze profielschets worden er, rekening houdende met de aard van de activiteiten en omvang van de vennootschap, eisen gesteld ter zake van de gewenste grootte en samenstelling van de raad van commissarissen alsook ter zake van de gewenste deskundigheid en achtergrond van haar leden.

Tevens moet minimaal één lid van de raad van commissarissen een zogenoemde financieel expert ('financial literate') zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel-economisch terrein. Deze profielschets dient ten slotte jaarlijks door de aandeelhouders, samen met de raad van commissarissen, te worden geëvalueerd.

Een profielschets voor de raad van commissarissen van CDM is als zodanig nog niet opgesteld. Wel heeft het Bestuurscollege een algemene profielschets vastgesteld voor de raden van commissarissen / toezicht van de overheidsvennootschappen en -stichtingen. Deze profielschets wordt thans door het Land Curaçao gehanteerd in het kader van de benoeming van leden voor de toezichthoudende organen bij haar overheidsentiteiten. Het doel van deze profielschets is om richtlijnen te geven voor de samenstelling alsook de benoeming van toezichthouders bij de overheidsentiteiten. Conform deze algemene profielschets dient ieder commissaris, uitgaande van zijn toezichthoudende en adviserende taken, in staat te zijn om de hoofdlijnen van het beleid en strategie van de overheidsentiteit, alsook de hieraan verbonden belangrijkste risico's, te beoordelen. Hierbij zijn er, binnen het kader van deze algemene profielschets, specifieke competenties geformuleerd waarover elk commissaris dient te beschikken voor de vervulling van de aan hem of haar toebedeelde rol in een raad van commissarissen / toezicht. Elk commissaris dient onder meer te beschikken over de volgende competenties:

- Affiniteit met de doelstelling dan wel werkgebied van de rechtspersoon.
- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven dan wel non-profit organisaties.
- Algemene financieel-economische kennis en ervaring.
- Het hebben van helikopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken (denk- en werkniveau op tenminste HBO-niveau).
- Verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid.
- Kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen, inclusief inzicht in strategische afwegingsprocessen.
- Het in hoofdlijnen kunnen functioneren als een klankbord voor de directie / bestuurder.

Tevens dient de raad van commissarissen / toezicht zodanig te zijn samengesteld dat aan de volgende eisen wordt voldaan:

- Een lid met ruime financiële kennis en ervaring.
- Een lid met gedegen juridische kennis en ervaring.
- Een lid met (bedrijfs)economische ervaring.
- Een lid met specifieke kennis en ervaring met de doelstelling dan wel werkgebieden van de rechtspersoon.

Rekeninghoudende met de statuten van CDM alsook de bepalingen uit de Code Corporate Governance ten aanzien van de grootte en samenstelling van de raad van commissarissen, kunnen de in de algemene profielschets geformuleerde eisen als voldoende selectiecriteria worden gehanteerd voor de benoeming van nieuwe commissarissen bij CDM.

Niettegenstaande het voorgaande adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van CDM vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de vennootschap en haar ondernemingen. De aldus vastgestelde profielschets dient, samen met de raad van commissarissen, tenminste jaarlijks te worden geëvalueerd en indien nodig aangepast rekening houdende met de gewenste samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad.

3. Analyse benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen van CDM

Uit onze beoordeling van het curriculum vitae en een aangeleverd assessment rapport van mevrouw Jonis-Daantji kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij in principe voldoet aan de hiervoor aangegeven, door het Bestuurscollege vastgestelde, algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen / toezicht van overheidsentiteiten. Op basis van het assessment rapport kan worden aangenomen dat zij minimaal over het vereiste HBO denk- en werkniveau beschikt. Uitgaande van de statuten van CDM alsook de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen / toezicht bij overheidsentiteiten, hebben wij dan ook geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van mevrouw Jonis-Daantji als commissaris bij CDM.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient er geen sprake te zijn van belangenverstrengeling bij commissarissen / toezichthouders van een overheidsentiteit. Een belangenverstrengeling kan geacht worden aanwezig te zijn indien een commissaris van CDM ook een toezichthoudende rol vervult of bestuurlijke invloed heeft bij een overheidsentiteit of andere entiteit waarmee CDM een belangrijke zakelijke relatie heeft. Wij achten het niet onze taak om zelf te onderzoeken of dat het geval is bij de voorgedragen kandidaten maar zullen u erop attent maken indien wij over informatie beschikken dat dit wel het geval is.

4. Aanpassing statuten van CDM

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance moeten de statuten van een vennootschap of stichting zodanig worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende rechtspersoon.

Uit onze beoordeling van de statuten van CDM blijkt dat deze nog niet is aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. In dit kader verwijzen wij tevens naar de wettelijke verplichting uit artikel 12, lid 2 van de Verordening Corporate Governance waaruit blijkt dat de statuten van een vennootschap of stichting uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze Verordening aangepast moeten worden om te voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

5. Advies

Op grond van het voorgaande:

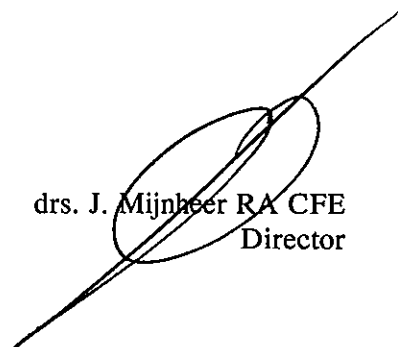
1. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van CDM vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van CDM en de hiermee verbonden onderneming.
2. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van mevrouw Jonis-Daantji als commissaris bij CDM.

3. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog de statuten van CDM te laten aanpassen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid deze brief nader toe te lichten.

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Senior Audit Manager

drs. J. Mijnheer RA CFE
Director